

Anu Lahtinen & Salla Peltonen

Introduktion

Det är med glädje som vi presenterar dig detta temanummer av *Ennen & nyt*, som baserar sig på ett urval av texter som utgör omarbetade konferens presentationer från det VIII nordiska kvinnohistorikermötet som arrangerades i Åbo, den 12-14 augusti 2005. Det nordiska kvinnohistorikermötet är ett etablerat forum för kvinno- och köns/genushistorisk forskning, som förutom det nordiska samarbetet, också syftar till att informera om, och diskutera internationell kvinno- och könshistorisk forskning. Det första mötet hölls år 1983 och efter det har konferensen arrangerats vart tredje år i olika nordiska länder.

Under de senaste åren har forskare poängterat behovet av att lyfta fram mångfacetterade synpunkter på begreppen "kvinnor", "genus" och "historia". Detta reflekterades i såväl i konferensens huvudtema "Kön och kunskap", som i keynote föreläsningarna och huvudsessionerna, var man bl.a. lyfte fram frågor kring sambandet mellan feministisk teori, historieuppfattningar och kvinnohistoria samt postkolonialism och nordisk kvinnohistoria. Därmed aktualiserades både teoretiska, metodologiska och empiriska perspektiv på historieforskningen, och dess etik. Speciellt den postkoloniala teorin har aktualiserat historieforskningens (och skrivningens) etiska aspekter, och ställer bl.a. frågor kring hur man med fokus på samband mellan makt, ras och imperialism kan förändra tolkningar av den nordiska historieskrivningen. Den postkoloniala tematiken samt de teoretiska diskussionerna

bidrog till att konferensen kunde erbjuda sina deltagare ett varierat program med intressanta diskussioner kring kön, kunskap och historia.

Konferensprogrammet erbjöd också ett antal intressanta temasessioner, fria föredrag och rundabordsamtal, i vilka man bl.a. behandlade teman som kroppslighet, krigsminnen, lönearbete, maskulinitet och prostitution. Under konferensen ordnades också en för allmänheten öppen tillställning om finländsk och nordisk kvinnohistoria, var man under två paneldiskussioner diskuterade "kvinnohistorieskrivningens olika former" samt "året 1905 och dess betydelser för kvinnor i Finland, Norge och Sverige". Syftet med tillställningen var att uppmärksamma jubileumsåret för kvinnors vetenskapliga och politiska verksamhet i Norden. År 2005 var det 100 år sedan frågan om allmän och lika rösträtt aktualiserades i Finland. Storstrejken 1905 ledde bl.a. till att finländska kvinnor fick allmän rösträtt och valbarhet i parlamentsval, och då fick också finländska kvinnor studierätt vid universiteten utan att behöva söka "dispens för sitt kön". I samband med konferensen arrangerades också ett speciellt seminarium kring kön och idrottens historieskrivning.

De artiklar och konferenspapper som nu publiceras i *Ennen ja nyt* avspeglar några av de teman som behandlades under konferensen. Ville Kivimäkis artikel behandlar begreppet erfarenhet inom maskulinitetsforskning och diskuterar såväl, teoretiska, metodologiska och empiriska aspekter av historieskrivning. Tiina Lintunen skriver om krigsminnen från 1918 i Finland och Vita Zelce om kvinnor och statlig ideologi i Lettland 1945. I numret finns också bl.a. bidrag kring temat kvinnliga historiker. Marja Engmans artikel behandlar Finlands första kvinnliga professor, Alma Söderhjelm samt hennes forskningskarriär.

I det här numret av *Ennen & nyt* erbjuder vi också bokrecensioner som anknyter till det VIII nordiska kvinnohistorikermötets tematik. Vi hoppas att numret erbjuder intressanta inlägg till den kvinno- och könshistoriska forskningen och vi vill även

påminna våra läsare om det följande mötet, som kommer att arrangeras i Reykjavik år 2008.

Vi önskar dig givande lässtunder!

Konferensens hemsida: <http://qhist2005.utu.fi>

Konferensen år 2008:
<http://agricola.utu.fi/nyt/pyynnot/index.php?jarj=jatettyb&ilmoitus=112>

Konferensen och publikationen är understödd av:

Academy of Finland - Gesellius fond - Jenny ja Antti Wihurin rahasto - Kulturfonden
Finland-Norge - Kulturfonden Finland-Sverige - Kulturfonden Sverige-Finland -
Letterstedtska föreningen - NIKK Nord. inst. för kvinno- och könsforskning -
Nordisk kulturfond - Nuorisotutkimusseura (The Finnish Youth Research Society) -
Åbo Akademis arbetsforum

Samarbetspartners:

Ashgate Publishing Ltd. - Congress Office, University of Turku - Kalevala Koru -
Nora, Nordic Journal of Women's Studies - Suomalaisen Kirjallisuuden Seura -
Historiska föreningen i Åbo

Konferenslogo:

Tiina Männistö